

Pomhaj Bóh!

Cíhlo 38.
22. sept.

Létnik 11.
1901.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo kózdu ſobotu w Smolerjez knihiczschezni w Budychinje a ſu tam doſtač ſa ſchtvórtlétne pſchedplatu 40 np.

16. njedžela po ſvjatej Trojizi.

Mat. 11, 28—30.

Nasch ſenješ a ſbóžnik to je, kotrež nam dřenža pſchiwola: „Pójče ſe mni“, a to wón nam wſchitlím praji; my wſchitzh ſluſhamy do ſpróznych a wobezezenyh, kiz ſpokojenja a wofſchewjenja potrebanu. Njeje dha to niſne, ſo k njemu pónđem? Käk wjele je na tutym ſvěze, ſchtož naš wobezežuje, wſchelaka próza a ſchiwda, hubjeniſtvo a woſebje najwjetſcha niſa, noſcha hréſchna niſa. Pſchetož kotrež člowjek by bjes hrécha byl? Njeprichotuje hréch kózdemu člowjeku njemér a niſu? Tež povožny dyrbi ſe ſhv. Pawolom ſdychowacž: „Da hubjeny člowjek, khto budže mje wumóz ſi čela ſmijereže? Dobre, kotrež čazu, ja nječinju, ale ſle ja činju, kotrež ja nochzu.“ Taſke czežke bědženje mamy my wſchitzh pſchecziwo hréchej wobſtač? Teho dla dyrbimy wſchitzh kózdy čaſ ſa ſeje wj ſprózni a wobezeženi, ja čazu naš wofſchewicz. Shto w ſwojej niſy radu tam njehodži, hdyž pomoz namaka? Teho dla dyrbimy k ſwojemu ſbóžniku pſchiuež, wón čze nam pomhač, naš wofſchewicz. Pola njeho namakany wotpočink ſa ſwoju duschu, hréſchnu winu nam wotewſa, ſlubi nam hnuadu a wodawanje; wón troſtňuje naš we wſchej niſy w živjenju naš poſkaſo na věčne živjenje, kotrež čze nam dač, hdyž praji: „To budže wam w njebjezech derje ſaplačene.“ So bychmy taſki troſtň, taſke wofſchewjenje pola njeho namakali, dha pójmy

k njemu a činu, ſchtož wón praji: „Wſmice na ſo moj pſchah a wulficze wote mnje.“ Teho bójsku wuežbu dyrbimy horjewiacž, jako ſvěrni ſcheczijenjo do njeho wericž, w jeho towarzſtvo ſiwi bycž, wot njeho wuknycž, ſchto dyrbimy činicž a woſtajicž a ſa jeho ſtolpami khodžicž; potom budžem ſohate wofſchewjenje namakač a k ſvětu ſiwiye wěry a k prawemu pójmacžu pſchiuež, wſchitke ſle myſle ſe ſwojeje wutroby wukorjeniež pſches to, ſo my ſwoje čelo ſi jeho loschtami a žadoječemi ſchizujem, ſa dobrým honič a we wſchej niſy bohaty troſtň wužiwač. Tak doſtanemy pſches njeho ſiwiye a wſchego doſez a my njehali k njemu pſchicž, ſo bychmy wotpočink ſamakali ſa ſwoje dusche? Wón hiſheče pſchiuji: Dokelž ja čiheje myſle ſhym, a ſi wutrobu pokorný. Hnadmje ſo wón k naſchej niſkoſezi džerži, jemu je naſcheye ſlaboſeže wutrobnje žel, wón hréſchnikow, kiz k njemu pſchitdu njeſacziſuji, naſamanu ſčinu wón njedolemi a žehliw ſužok wónu njewuhaſnje, ſmilný a hnadmje je wón wſchitlím ſprózny a wobezeženym. Čežko dla nochzli k njemu pſchiuež, a jeho pſchah na ſo wſacž? „Pſchetož moj pſchah je lahoodny a moje brémjo je hókce,“ praji wón. Tym, kiz jeho lubuja, njejkžu jeho kaſnje k dopjenju czežke. Wón požylní ſich a pomha jim czežkotu njejež, tak ſo ſwój khtíz na ſo woſmu a ſa nim du. O ſbóžný tón, kiz na jeho hlož požlucha a k njemu dže, k naſhemu ſvěrnomu ſbóžniku.

Lubi ſpovjedni ludžo, kiz ſeje dženža k Božemu blidu byli, waſch ſbóžnik pſchiwola dženža: „Pójče ſhem

ke mui!" a wy seże pschichli sprozui a wobeżenzi, pschetoż wascha hręschna nusa waż wobeżewasche. Hdyż seże s roskatej a pokutnej wutrobu k swojemu sbóžnikiej pschichli, dha njejseje bjes wokschewjenja a pozylijenja wot Bożego blida woteschli; wotpočink seże namakali ja swoje dusche. Swoje czelo je wón sa naż k hñjerci podał, swoju swiatu krew je ja naż pschelak a wy seże blyscheli jeho hnadne żłowo: Budż troschtun, twoje hręchi fu tebi wodate. Wy seże w Bożim wotkasanju swoje towarzstwo se swojim wumoznikom s nowa wobtwierdzili a seże nowu wiejselosęz a wokschewjenje dostali. Esu pak wschitzu tajke żohnowanje s Bożego wotkasanja meli? Schtóż k Bożemu blidu pschindże bjes roskacz, bjes pokuth, tón też njeje namakal wotpočink sa swoju duschu, tón njeje wokschewjeny, ani pozylneny, tón je swiatu hñcejinnu bjes żohnowanja wuziwal. Psched tym swarnuj Bóh luby knes fózdu duschu. Teho dla wjnietze na ho jeho pschab a wutnucie wot njeho. Wschitke swoje swérne prjódkwacza wjedźe k dobremu kónzej, ho wopokasajecze jako wérjazy kischejzienjo, kij wschém sphtowanjam napjacejo staja, kñodźeze sa jeho stolkami. Po-hładajecze na njeho a wutnucie wot njeho szczerpliwojcz a pokornosć, lubojez k Bohu a k bliżschemu a budźeze też wy sejcerpliwi a lubojni a wodajecze swojim bliżsheim, dha też wón wam woda. Chzecze wy wotpočink namakacz sa swoje dusche, dha wostan w jeho towarzstwie, dha budże wón s nami fózdy eżaz a wożebje tehdyn, hdyż jeho pomoż najbole potriebamy. To pomhaj, luby knieże, pozylni naż we wschém dobrym, daj móż k pschewinjeniu sleho, so blychni tebi swérni byli we wérje, žiwjenju, czerpjenju a wumrjezcu.

Hamiet.

Puczowanje po Bożim piżmije

abo

Inje myżle nadendzech, Boże żłowo eżitojo.

Podawa swérny eżitai „Pomhaj Bóh-a”.

1. Inni Mójsaszowe, 26. a 27. stan.

(Potraczowanje)

Na hamy dzeń, hdyż bësche Isaak pschitkod suježliniweje a wodowazieje luboječe dał, pschitdżechu jeho wotroczę a powiedźichu jemu wo studni, kotrūż bëchu woni wuryli, a dżachu: „My bmy wodu namakali.”

A wón narjetim, so by też tu nanowe wopomijecze wobnowil, studni Saba, to je studzeń, pschi kotreż je ho pschihahalo, dokelż bësche ho też dżenja klub s pschijahu wobkrużil, teho dla rótkiego dżenjora, méri jenoż 5 stopniow w pschemerje a je 42 stopniow kluboka. Pschi wobemaj fu lamjentne wodne forte; na kamieniach, s kotrymiz stoj studni horka wobmuryowanej, wuhladačch kluboke dblezki wot postronów, s kotrymiz ho wodne bowy s ruku se studnje eżahaju.

Snamjo Isaakoweho wochnia je wschudżom czerpjenje, kotreż ho pschecizivo klemu njeprjeczije, pschecizivo nemu njevojuje, ale je s wutrajnej jeżerpliwoścju pschewinje; a s tym je Isaak woprawdze wulkli a saħluži żebi naſte spodžiwanje. So ludżo tule wulfojez s wjeticha njeprōsnawju a ju njeuwütinje wuziwanu, to njevojmje ii ničo wot jeje wulfojez a hñdnojez, a so ma tale wulfojez też pola Isaaka njezistu pschidaw k laboječe a lablawnoscę, kotreż je se schłodu, dopokasuje, so ho bójka klubofez (L. Krt. 1) runje tak malo jako bójka blynosęz eżista a njeimasana nad nami njevojnajeni.

IV. Schtucežka 34—35. Esau woženi ho 40 lét starý dwómaj Kananesskim žonomaj a czini s tutej po wschém nje-radzenej žentwu starschimaj žiwjenje hórkę. Hdyż bësche Esaw ichtirzeži lét stary, potokim něhdże l. 2008 po stworjenju swęta, wja hebi, dokelż mjeſeche ho ja dozej stary, jo njeby nanowu a maczernu radu pôdla trjeval, sa žonu Judithu, Beriou w dżowku, a Basmathu, Elionowu dżowku, wobej s Hethit-keho spłaha.

Dwé žonje na dobo a pschi tym s Kananesskoho naroda! S tym je Esaw poſaſał, tak je wón jenoż na czelne swiętleny, so je ho ſdalsi wot ducha w jeho žwóbję kñežozym a wot powołania wuſwoleneho naroda. Wón bësche pohan hiżo tehdyn, hdyż njebe hiszceje wustorežen s požohnowanego naroda. Teho dla je ho i prawdu a s Božim dowolenjom stało, so bu Esaw něhdże 37 lét poſdžischo s namreſtwa Bożego žlibjenja wustorežen.

Glowowa žentwa sta ho w Hebronje. Wobej žonje ežinjeſtej s dżela psches żwój pohaniski wulhad, s dżela a wożebje psches swoje mepchistojne a sadżerote waschne ſtańcej a Rebekę wutrobnu žalosęz. Hebron bësche tehdyn Hethitſte mięto.

27. stan.

Isaac požohnuje Jakuba, Esaw jeho pschecizę.

Brawdzojo, tehdyn Boži jaſtupjerjo na semi, žohnowanu w jeho njenje tych, kotsiż njeſachu Bože žlibjenje namrež, a teho dla stowicej je jich žohnowanje runje tak, jako Boże. Czim bôle bëchu woni pschi tym jenoż Boži średnizy, czim bôle njeſachu ho bjeſe wſchego munenjenja po Božich porucznoſćach, kñzowacż. Isaak pat dyrbieſche Boże njenje ſnarz, kotreż bë ho pschi Esawowym a Jakubowym narodzenju stało, wón dyrbiesche ſnarz Esawome czelne, na semiſte kożene myſle, a bjes dwela njebe ho jemu ſamjelcazo, so bë Esaw ſwoj preni narod pscheda; tola dokelż bë klabuſki labowasche Esaw bôle, a dokelż nježiwasche na to, tak bójſke a węzne poſkady fu ſjednoczenie i prenim narodom, chyjsche wón Esawa wobdariež je žohnowanjom, so by wón mél bjeſ s nosherjom a jaſhwarjom Bożego hnadnego žlibjenja. Jakub ſnoje, so je po Božim poſtajenju a psches żwóje ſjednoczenjtwo s Bohom sa tute ſhwjate ſastoſtivo powołany, a ma wožadanie, so by ho jemu doſtało. Tola wón a tež jeho maež pschimataj ho s czelnej njeſezerpliwoſcę njeſprawnych ſredkow a pěſtonitaj drje ho tež je ſenjimi nadzijemi na ſwotowym czelisz a mż. Nascha ſtawija poſkaja na kónzu wschém, kotsiż fu njenje abo bôle pôdla ſhreſchili, so njeſku ničo drugie, kiba niemózne ſredki w rukomaj Bożego ſhładania, kotrež kózdemu něchtio drugie pſtſidžela a pſtſidželež da, hačk ho jemu chze a hačk je wočkawak, a tak poſkota ho wschého nječiſtoſcę.

Isaak fu ho jeho czelne nadzije ſa Esawa ſaſyke; tón, kotrež ho ſpječjuje, so by Božim poruczenjam poſkluſał, dyrbis bjes wole a wožlepijeni ežniciż, ežehož bë ho předh ſarjek. Esaw niemózne žwóje požadania po ſenjimi ſujecſtviye, ſa eżož je ho hačk dotal jejmiežy ſojimowal, a ežehož je ho je žohnowanja prenjeho naroda dla nadža, ipkojic. Rebekka niemóz 20 lét doſloho žwojego labuſka wohladacż, a Jakub, kotrūž bë ho nadžał, so budże hñdom ſ knejem w domje, dyrbis ho kñelsje na puež do zujwych ſebnež, hdyż ho jemu eżasto ſatuna, ſchtož je na nanu a bratru ſhreſchil.

Tak dha ma tež tuta ſtawisia wożebje dopokasacż, so by ipoſnał, tak Bóh wuſwolivšti žwoju hnadu a wuſwiedžiž žwóje wotpoſlady na potajnych ale wěſtich puczach poſkraſuje a ſak ſchlituzi žwóje — hdyż tež hiszceje njezistie — džeczi ſpodžiwanje ho pschekraſni.

I. Schtucežka 1—29. Isaak psches ſaſju starobu potulem chze prenjeho narodženego požohnowanę a namolwu jeho, so by ſa ſwiatocžim podawik wobidz k pozylijenju pschihotowal, ſaz ho jemu ſpoda. Rebekka to ſhoniwſchi ſadžewa nanowej woli ſ tym, ſo jemu žwojego labuſka Jakuba podtyknje. Tak žohnuje Isaak mlodscheho, ménizy, ſo ma starichego psched ſobu.

U ſa ho něhdże wokoło léta 2245 po stworjenju swęta, hdyż bë Isaak halle 137 lét starý ho hiżo ſestarik a woklabuſt a ſ wjeticha w ſožu ležejche, a hdyż bësche jeho woczi ho ſac̄mitem, o njeziszeje widzecż; tehdyn ſawola žwójho wjetichego ſyna, kotrež bësche ſtajne wożebje labowal a kotreñuž chyjsche nětko, hdyż ho je ſmajertnymi myſlemi ſabjeraſche, prawo prenjeho naroda jeho požohnowanyschi ſawęſcjež, a dokelż bësche runje hamon ſ nim, chyjsche tež hñdom žwój wotpoſlad wukonjež, ſo

ł nijemu dżesche: Mój syno! Wón pak jemu wotmolwi: Hloj, tudy synm ja, jicho by wote mije chył, nano?

A won dżesche: Hloj, ja synm ho sestaril, a njerem, hdy budu wumrzej.

Před 14 létami bě Ismael w 137. lécje wumrjeł. Kąz ho sda, je tole Isaak na sojmu žmierz dopomnilo. — Wón bě potom hiszczę 43 lét živu a to w Beriozie.

A won dżesche dale: Dokelž njerem, tak dolho budże mi hiszczę twoja dżiwisna sejłodzic, dho wsmi někž swoju hołtuwicstu nadobu, tyłowu a tielbu, a dži na polo, so by mi swérinu popadnył, a pschihotuj mi wot njej jędz kajfuz rad jem, a pschinjeż mi, so bych jidl, a cze moja duscha potom, hdyż synm ho pozylnik, pożohnowała, prjedy dżiżli wumru.

S tym pokasa ho jeho blabosz, so je Esawa wożebje lubował. Tola jemu njecha ho dżiwisny jenoż teho dla, so by syn, domiż by ho jemu nanowe pożohnowanje doftalo, najprjedy swolniwu pożlujsznoż dżezazeje luboszje wopolasal.

A na drugiej stronie: Kąz Bóh głodki woporowy dym czujo na dżeczoze wérjoze a luboszwe jmyżlenie w taſich darcach głada, tak chze ho wóz Isaak psches taſi dar luboszje ja żohnowanje wožiwick. Tole je zyle dżeczozemu waschnu starzych wotzow pschimerejne a njeby hréshne bylo, njeby-li zo Isaakowa hréshyna lnbożek f Esamej pschitowatich.

Isaakowa wéra běsche wulzy sažmito; poſchitkownje běsche wóz pscheswedeżen, so je ho jemu Bójke powołanie doftalo, so ma teho pożohnowac, fotrž ma Boże hlibjenie namreż. Teho dla rčka mo nim: won je psches wéra pożohnował na pschichodne Žakuba a Esawu; tola wopaczna lubosz f staršchemu synue wabi jeho, so njepožlucha Bożej fajni.

Nebekta pak, wot nifho njeprjinenja, pschibywajz w žónskim wotdżelenju ja seženu pôdla Isaakoweho Žoża hlyszczę, sehtoż Isaak f swosemu synue Esawej projeſche. A Esaw pschizahu, f fotrž běsche ho Žakub pschizahal, fabivostchi dżezche hnydom won na polo, so by swérinu popadnył a dom pschinjeż, so by ho tak teho smożował, sehtoż běsche něhdyn zapel.

Ménzy, so ma tajseje njezwěrnoscze dla prawo, Esaw f leſežu pschibywac, běsche Nebekta f swosemu synue Žakubem wona psched stanom: Hlej, ja synm hlyszala, so twój nau f Esawem, twojim bratom, je ręczal a projit: Pschinjeż mi swérinu a pschihotuj mi jędz, so bych jidl a cze pożohnował psched Ŝinjsemu prjedy, džiżli wumru.

(Poſraczowanje.)

Schto synm psched 30 létami w franzowskej wojnje nashonil.

Spišak August Wiejas, kublet w Žornožycach.

(Poſraczowanje.)

Něko dyrbjačmy ſažo do předka. Ale w tym hamym čaſzu pschizčeje pruski polk, kž hlyszczę njeběsche we wóhnju pobyl. Čzi džeczu něko prjedy naš do předka. Wóz wostachym sadu ſeħa we hlybokim puczu ležo. Na dobo pak počazhu ſažo male kultu do naš lětac, njerem f wotkal pschilezachu, pschetož niždje njeběsche žaneho Franzowym widzec. Něotrych nam fulli ſtanichu. Mojenu hlybodej tielbu roštěličku. Wésty Žust je Žitawu dofta tudy ſmierzni rancu. Běsche to jeniečli syn bohateho Žitawiskeho kowarja. Bóry podachmy ho dale. Pschinježmy najprjedy do wzy Daigim, potom do wzy Givonne. W přenjeż wzy běchu Bayerzy, kž ho tam jara derje žiwiachu; tež nam, hdyż psches wjež czechnježmy, pschinoſchachu zyle wulze horniki a ſmietanki f milotom a je ſmietanu, tež ſtrup we wschelatich ſudobjach. Dokelž pak pschi marſchu ſažac, nježmiedzachmy, vijacmy to po puczu. Ale, Boże, ſajz nětotji wonhlaſachu. Běsche předku po dráſeje a ſholowach dele. Do ſhrupowych ſudobjow f hyszczę hraſbachu. Alle schto bě to wo, hlyd je njeprjenežel. A dale ſajz běchu naſche brody. Brodu noſchelice ſkždy, kž jemu Bóh tón Ŝenies narocj dafſte. Wo myču, truhaniu a wložytiſhaju ho w tym čaſzu njererežecze. Wokolo ſchyrjoch pschindžechmy do biwaka bliſto nětakſejce wzy njedalofo twjerdiſym Sedan. Najprečne běsche, so ja jędz u pycnym, dokelž njež wot wójska njeſtachmy. Džecz tehorunja pycne. Wona wzy ſtejſe mlyn. Džecz tam na pycnanje. Tu pak běchu hýdo druhý prjedy mije döſchli a běchu pinzu f wulzim winowym ſkladem namakali, widzach jich wjež ſ winowym bleschami wuſtupic. Chyž tam tež poſladač.

Wot mojeſe kompanije běsche tam hýdo leutnant Lindenbergs. Tón ho na wino wuſtejſe, njeberjerjeſe wſchitko ſobu, dokelž franzowske pižmo ſnajeſche a hebi etikety abo napříma derje wobhadowaſche, běsche tu wjele družinow wina a wjele wulſich ſamorow. Za ho hacž f njeſe ežiſtežach. Wón mje derje ſnajeſche, duž mi projeſche, kotre wino je najlepſe. So pak hebi njeběch malo načrabyňl a natykal, to mózecze hebi, ſubi čitarjo, derje myſticz. Pod kózdej pažu mějach nětore bleſche a w kózdej ružy telfo, hacž mózach jich ſdžerječ, a wſchitke hacž ſ pinzy won tola njeprſhiſeſe, dokelž běsche ežiſteženza jara wulſa. Někotrc bleſche mi wupadnyku, prjedy hacž běch won. Wózom pak tola cyłych hacž do naſchego biwaka donjeſeſt. Moji towařſchojo ho wulzy ſradwoſachu, so běch tak derje pobyl. Dach hebi wino ſe hwoſimi herbſkimi towařſhemu derje ſeſlodyc, kž doſpolnja ſužakowym zofor. Mojeſe towařſchaj, fotrž ſe minu pſchezo hromadze warjeſtaj, běſtaj na polach něſhoto běrown namakaloy. Te ſym ſebi potom na wóhnju ipjelli a ſudje ſjedli. To běsche po taſkim naſcha wjeſeſt a jędz ſa zpły džen. Potom pak ſym na tym ſamym blaku ležo wužnył, dokelž běch ho wina derje naſrēbal. Na nahej ſemi ſym hacž do ranja ſpal. Wino, kotrež njeběchmy wupili, běch mi w nozgi Wétrez hólzy ſebrale.

Najſtra rano čzinjachu ho hýdo pschihothu twjerdiſym ſedan wobtſelec. Hýdo ho někotre rožy wutſeli, ale bóry ſo njeprjenežel poda. Widzachmy běch korchoi ſmahoſac. Napoleon bu ſe hwoſim zyłym wójskom jat. Žako pak tuta powjeſeſt ſ nam dónđe, ſapocza ho ſ mozu hura wlačz. Tute wjeſeſe welanje ſahrina psches zyle wójsko a njeſeſe ſonza. Hnydom ho ſ nam ſwobodny džen pschipowiedzi a wostachym na bitwiſežu ležo. Wějachmy iſladnoſež hebi to ſame ſ džela wobhlaſac. Kjany napohlaſ ſtaje bitwiſežo ſawěſeje njeprſtici. Ležecze tu wjele morwych, jich rany běchu tola druhdy taſke, so běsche hroinje na nje hlaſac. Tola taſke hromadu ranjemych, kž pola St. Privat, tu widział njeſzym, dokelž běsche bitwiſežo wjetſe. Jenož we hlybokej ſtale wjetſu hromadu namakach. Wjele roſbitich kanonow, mitraileusow, wſchelatich woſow, tielbow a druhzej wójnskej potrjebu ſo tu waleſche. Při ſaronje widzach ſchtyri ſonje wot jeneje granath ſarazene ležo, a wſchitke běchu hlyszczę ſapſchelnjene. Šwérichmy ſo tež morwych Franzowym pſchepytowac ale njenamakachmy nježo. Kąz žurci noſchachmy wſchelake druhje wězy do naſchego ſehwa, wožebje franzowske chassepot-tielby, pólne bleſche, wodzecza, rjemjenje a pažy, wožebje wobuče, běch hebi ſchtyri porh ſtupnju naubjerjal, tež kž ſo mi najbóle pschihodzeſt, ſym ſebi potom ſobu wſal. Tutož džen běchmy ſo tež derje naſyžecili. Najſtra ežehuſchym dale. Kózdy běsche napoſiachy kž wožol. Někotrykuliž mějeſe dwě tielby ſobu, ſwoju a někajtu franzowym. Myžlachmy ſebi, ſo je wójna ſkonečna a ſo někto runu ſmuhi domoj poczehnjeny. Alle bóry ſhoničmy wot ſwójich wysklow, ſo niz domoj ale dale do Parija pónđzemy, a ſo many ſo ſ dobrejmi črijemi wobſtarac. To njechaſche nam nihdy do hlywy. Běchmy ſo tola hýdo nadžieli, fermuſichu ſola ſwójich lubych w ſerbach ſwjeſtice. Naſche nabrane wězy poſdžiſho wſchitke ſažo prjecz ſmietachmy, dokelž běchu nam na marchu jara bóry wobęzne, a chyžmy je tola — doma poſaſac.

Krajina, fotrž ſym widželi a pscheschli, běsche hórkata a ſeħoſta, mějeſe ſame twjerde drjewo; taſte ſu žně bylc, njerem, dolež běchu hýdo domoj ſhowane. Burske woſy mějachu wſchje dwě ſolby a ſonje běſtce po jenym rynku ſapſchelnjene, poſhonz ſi wjetſha na jenym ſedzecze. Wojerſke woſy běchu dwě a tež ſchtyri ſoležate ſ malymi rjeblisnami, kž maju vola naž holenjo, kž drjewo do Budyschina woža. Mužojo thodzachu w módrej bluſy, módrych platorvych ſholowach, horkach ſcheroſe a delta wuſke.

Na puczu do Parisa.

Hdyž běsche bitwa pola Sedana nimo, wjeſelsachmy ſo wſchitzy jara, myžlachmy ſebi, ſo ma něko wójna ſonu a ſo někto runu puczu domoj poczehnjeny. Ale naſha nadžiia ſo ſrieži. Ŝoničmy bóry, ſo ſo wójna dale wjeſz a ſo many psches Paris čahnyż. Pschikafa ſo nam, ſo many tak wjele hacž móžno naſche wobuče do porjada ſtajez a ſo na ſruth marſch pschihotowac.

Poſolnju 5. ſeptembra najupicymy ežiſki, dohli pucz, dyrbjačmy w ſpěchym marſchu tak wjele hacž ſo hyszczę, marſcheroſowac. Kózdy njeſeſe toruſt a ſwoju tielbu kž chyžice, jenož ſo ſobu pschindže, njeſetžbowasche ſo na to, hacž ſchto bóry abo w domajzych ſtupnju ſo ſobu wležecze. Schto wo to?

Zenož do předka. Psihezo do předka. Schtóž ležo wosta, wosta ležo. Druž hó ani njewobhlađahu, dyrbjachu dale.

Na přenim dnju setkowachmy wjele jatich Franzowow, wibjachmy hisheže wschidzom na polach rostfelanu a roštite wošy. Szym powiedal, tak běchmy hebi wschitzu po bitwje na bitwischę wschelak węzy našberati, so bychmy je w našchanecach poškodili. Nekotry jara nahrabny khodzeše napowacham ką wošol. Několik pak snjetachmy po čažn wschitku sašo pręcę. W psicherowach ležesche tello wotmjetamych třebow a druhich wezow, so mohle so zdale wošy i nimi naškopieć. Na wschach wibjachmy i wjetsha jenož starich ludzi. Młody lud běche psched nam roszekat, wošebje hoły, kotrež drje hebi myšlachu, so je hošni bjerjenni. Ale star běchu jara njepiszečezy smybleni. Činjachu, taž bychu nož ječneč chzly. Nekodachu nam nicžo ani i dobrę volu, ani ja synu pjenies. Ž možu brac̄ pat běche frueče řafasane, schtóž tutón wulos pschedstupi, bu frueče řostam. Tón bu, hdźż pošt mědze wošo, i řichtomej psicherazam, hac̄ hwoje hodžim wotpoluečil njebe. Tak čehnjechym wot 5. hac̄ do 18. septembra psihezo dale na Paríž. To běchu čežke dny. Jenje so prawie wuspač, žana prava jedž, w nož na nahim polu abo na někajtim huncie ležec, to běche čežko mutracz. Na 19. septembrie njemžach wjazn dale. Běch běženje doštal a njebeh hido sa někotre dny nicžo wjazn pojedl. Na ranje buch teho dla i druhimi khoryni wróčzo woženy. Franzovskí bur bu i htany, tón dyrbješe naž hac̄ do přenijeho lazaretha dorječ. Ale to běche žalochna jěsba. Dwanačzo ſolejchym na jeho mohli wós i dwěmaj kolejomaj, wsachmy hwoje třebu a torniſtry ſobu. Duž bu wós tak voln, so ho žaduň ani prawie hibnyc ujemžesche. Schtóž hīcheže jara khory njebeh, ſthori pschi tutej ſkladuſeži do zyla. Žeſdca rojeſeche zylu džen. Puež a krajina běche nam zyle njeſuata a i nošhim burifom so njemžachmy ſcečec. Duž tež njewjedžachmy, hdźe nož dowjenej. Burik njeſeſe drje napřizane, hdźe dyrbi dojedž, ale my ho tola i nim ſrěčec ujemžachmy, ani jich vikmo cítač. Wjeczor wokolo ſchecžich dojedžachmy ſtoučenje do někajtch města. Bur hnydom na přenij dřebu psched jenym dworom wulkim ſtelesnymi wrotami poſoſta. Hdźż i woſa wulčených běch cylo prosty, njemžach ſloro wjazn ſtupeč. Sa zylu džen njebehmy nicžo jedli a pili. W hřejž tuteho dwora ležesche wulka hromada hlem. Na tu ho wschitzu walichmy, dokelž běchmy mohli rjez na vol morvi wot tuteje jědby. W tutym dworze běche tež hlowny bureau. Buchmy wschitzu ſhorí ſopřizani. Dyrbajchmy hebi potom ſzdy woklep ſlomu ſobu wjac̄ a někto njeſachmy po noſchimaj wbohimaſi nohomaj dale ſtupeč. Pruski podvojski wodžesche nož psches zylu kruh města po wjele dřebach. Kajli běche to napohlad, hdźż my dwanace ſužojo ſzdy se hwoje woklep ſlomu a je hwoje třebu po dřebach ſhablochmy, jedyn tak a druhu hinač, ale ſzdy je ſpořeſhenc hlowu. Tehdy hým uaiſkerje tež hwoje ſchlořuje ſhubil. Běch je hebi ſady na torniſtry poſhým. Tuto mějach na raujenju wjazno, poſdžiſho, hdźż běch woſkhoril, so dohlabach, so žanu ſchlořnjuſi niam.

(Pořazovanje.)

Widhelate i bliſka a i daloka.

S Dražđan. Psihi rjazym ſlonečnym wjedrje mějachmy ſaúdzeniu njedželu hwoje ſube herbiſe ſemſehe w ſchiznej zirkui. A hac̄ runje bě ho ſobotu do deſhezika doko, pschiudže njedželu wulka ſyla herbiſich ſemſherjow, kotrež ſunes ſarac Handrit ſ Huski predowanje a ſunes ſarac Jakub ſ Njeſhwatžida ſpořednu wuzbu džeržesche; ſpořednych bě 189, mjenujz 73 mužſich a 116 ženských.

— Hisheže junſtrbc̄ lubich ſſerbow na to ſedžliných činimy, so ſměje Budylſe pochozne Guſtaw-Adolfske towarſtvo psicherodnu njedželu 22. ſeptembra ſwoj lětſchi ſwiedzeni w Husz. ſſerbske ſemſchenje ſapocžnje ſo popoldniu w 2 hodž. a budže knes ſarac Šarien ſ Khiwac̄ic̄ predowac̄. Na němſlim ſemſchenju, ſo popoldniu w 4 hodž. ſapocžnym, je ſunes tajny zyrfujiſki rodžic̄ ſeller ſwiedzenſke predowanje psicherzne na ſo wſal. Wſchitzu psicherzlo njecheje droheje evangelskeje zyrfuje ſu lubje na tuton ſwiedzen ſcheproſcheni.

— Šakſti hejm, kotrež po wuſhovenju ſapoblanzow hromadze ſtupi, ſměje wožebje wo dohodnych ſatonach wuražic̄, dokelž maja ſo nove dohody ſa ſtat nomaſac̄. Wožebje chzedja draf poſožic̄ na ſamoženje. Dokelž ſa ſtatne wudawki dotalne drafci

njedohahaja, je tež mało wuſhadow, ſo ſo wot hejma wjele nowych ſeleñiſow ſ twarej psicherzoli.

— Bräſident ſjednoczenych ſtatow polnožneje Ameriki, kotrež bu wot anarchiſty ſ mordniſkej kultu trjecheny, je tola hisheže rwmrječ, hac̄ runje ſkarjo ſo najprejdy nažachu, jemu živjenje ſdžerječ. Tuži anarchiſto ſo hwojich myſlach čiſte ſa ſlepjem, pschetož woni tola i taſim morjenjom niz to najmjeniſte njedozpija, dokelž je huydom dotalny vizepräſident Roosevelt na město morjeneho präſidenty ſtuſil.

Něchtlo i roſpominanju.

We wulkim měſeče běche ſo jedyn wjeczor žona, ſiž hejwara pobožnie ſmylena ujebeſe, ſe hwoje džowěžic̄ku do ſchecžijsteje ſhromadzijmu ſaběžala. Bräſdat runje wo tym ūčesche, ſo je jich wjele njerođnych w dovjelenjenju hīchecžijanstich psicherzloſtej, w poſluchaniu na Bože kaſnje, klowo Bože wjazy domach njecžitaja, ſo žane domjaze Bože ſlužby njedžerja a ſo hromadze njemodla atd. Džowěžic̄ka ſhveru na klowo ſedžbowatce a na dobo ſo ſ hwoje mac̄eri wobroži a ſo čiſte prachesche: „Luba mac̄i, rěči prädat i tebi?“ Mac̄i běche wscha ſa ſtržena a mjeležesche. Wona poſdžiſho ſama powiedaſche, ſo je tute prachenje jej mózne a hnujaze predowanje bylo. — Njeby nam tež druhdy dobre bylo, ſo hebi vjödždžeržim abo ho radſho ſam pracham: „Mecži twój Bóh psches predarja i tebi?“

* * *

Młody člowiek ſchecžijanstwo wužměchowatce a ſo pschi tym na hubjene ſadžerzenie někotrych ſchecžijanow powola. Koſomny muž, kotrež pschivoſluchosche, ſo jeho prachesche: „Moj psicherzelo, ſeže my hido pytli, ſo ho ſchto na hubjene ſadžerzenie njewjerožnych wobroži? — Młody muž wotmolti: „Né.“ Na to tón ſtarſhi: „Nječujiče dha wy, ſo wy ſchecžijanstwu nožwjetchu čeſez wopofaſeče, hdźż wot jeho wufuwarjow zyle hinojče ſadžerzenie dozkaſače hac̄ wot ludzi, kotsiž maja waſhe ſmyſlejne? Hdźż dyrbli ſchecžijenjo ſamo po waſhej myſli ſwjeſci byz, njeje to dopofaſmo, ſo dyrbi Khriftuſhova wucžba ſama ſwiatia byz? Schto i temu pracieze?“ — Wujmewz mjeležesche.

Wumrječ je čežlo.

Psched ſrótſim tón knes pobožni kniežni w młodych lětach wotwola. Psihi wulkich bohoſzach wobhowa wjedzenje hac̄ do poſlednjeje hodžimy. Iako ſo hido ſe ſmijereču bědžesche, praj wona i hwoje mac̄eri, kotrež ju i Božeho ſlowna ſročtlowatce a tak jej wumrječ pomhaſe: „Mac̄i, hdźż je to wumrječe, potom je wumrječ tola khetro čežte!“ — Čežte je wumrječe tež ſa wěrjazeho ſchecžijana. — Ale wſchédne wumrječe, na kotrež mohli jenož ſbōzne wumrječe psicherz, ſo tola hisheže čežesche.

* * *

Schtóž kě, dyrbi wjele ſlowow činieč.

* * *

Se ſuženjom njehwataj, ſkysch najprejdy wobej ſtronje.

* * *

Molowane rôže njewonjeja.

Bože kaſnje ſu ſeleñi ſječaſy, taž doſho ſo jeho bojiny, ſtote rječaſy, hdźż jeho lubujem.

* * *

Spěvaj pschi džele, taž pežoſki a dželo budže tebi ſkódko ſaž jim.

* * *

Njemžeschi ſužle dokonječ, čin ſo najmjeniſche ſe ſwěrnoſću.

* * *

Nojmózniſchi je tón, ſiž ma ſo ſam hejje w možy.

* * *

Pſicherzlo ſeſnojeh ſo nuſy.

* * *

Schtóž chze dobrotu činieč, njezmě ſčakac̄ hac̄ do ſmijercze.

Daliſche dobrowólne daty ſa wbohe armeniſke ſyroti:

Š Nožacžanſteje wožady psches ſu ſararja Wicžaſa . . 8 hr.

W mjenje wbohich ſyrotow praji wutrobný džaf

Gólež, redaktor.